

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Odrowążku w roku szkolnym 2023/2024

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Odrowążku

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Odrowążku opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta

na złożeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem problemów występujących w środowisku szkolnym.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym,

psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Myślą przewodnią naszej szkoły jest motto:

„Radź się przeszłości, kieruj terażniejszością, patrz w przyszłość”

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Odrowążku jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemoc),

- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność profilaktyczno-wychowawcza obejmuje:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze lokalnej i narodowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków
- 13) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 14) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 15) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

- 16) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 17) poszerzanie wiedzy uczniów na temat przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 18) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimedii (uzależnienie cyfrowe),
- 19) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimedii.
- 20) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie),
- 21) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 22) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).
- 23) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- wdrażanie uczniów do aktywności ruchowej i dbania o swoje zdrowie, postawę ciała i zdrowe nawyki żywieniowe
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych i higieny,

- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, uczenie patriotyzmu i szacunku do małej ojczyzny (Odrowążek)
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w

miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami

- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog specjalny, pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi

szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),

- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Rozpoznanie możliwości i	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie w klasach 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele

<p>uzdolnień uczniów</p>	<p>diagnoz, ankiet wstępnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • obserwacje podczas bieżącej pracy, • monitorowanie osiągnięć uczniów poprzez e-dziennik, • rozmowy z wychowawcami, nauczycielami 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • pedagog • psycholog • pedagog specjalny
<p>Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kierowanie dzieci do PPP – współpraca z poradnią • współpraca wychowawców z nauczycielami • monitorowanie osiągnięć uczniów – dziennik • rozmowy z nauczycielami, rodzicami • zindywidualizowane ścieżki kształcenia • pomoc psychologiczno-pedagogiczna • Szkolenie Rady Pedagogicznej – „Gimnastyka mózgu w pracy z dzieckiem z trudnościami” 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • dyrektor • pedagog • psycholog • pedagog specjalny • logopeda
<p>Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działalność szkolnego klubu „Wędrowiec” • działalność szkolnego koła Caritas • działalność samorządu uczniowskiego • udział w życiu kulturalnym szkoły i okolicy • przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na akademiach 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel geografii • opiekun koła Caritas • opiekunowie samorządu uczniowskiego • nauczyciele • nauczyciele świetlicy • dyrektor

	<ul style="list-style-type: none"> - 84 rocznica wybuchu II wojny światowej - Dzień Edukacji Narodowej - Pasowania na ucznia klasy I - Odzyskanie Niepodległości przez Polskę - Jasełka - Dzień Babci i Dziadka - Dzień Ziemi - Święto Konstytucji 3 maja - Dzień Matki - Dzień Dziecka - Dzień Patrona • przeprowadzanie przez nauczycieli zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy • prowadzenie zajęć świetlicowych • szkolenia Rady Pedagogicznej na temat „Komunikacja z dzieckiem i jego rodziną” • koło ekologiczne – kl 4 • koło matematyczne – kl 5 • zajęcia pozalekcyjne - SKS • indywidualizacja pracy, • pomoc psychologiczno-pedagogiczna • konkurs pięknego czytania • zachęcanie uczniów do korzystania z biblioteki, rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> • bibliotekarz • psycholog • pedagog • pedagog specjalny
--	---	---

	<p>czytelnictwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia uważności w klasach młodszych • warsztaty zewnętrzne 	
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z orientacji zawodowej • ankieta – moje mocne i słabe strony 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • pedagog
Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty w klasie 7 i inne lekcje • debata na temat wartości i zasad 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel historii • nauczyciele • wychowawcy
Podnoszenie efektów kształcenia, uświadamianie wagi edukacji	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce • godziny dostępności nauczyciela • korelacja międzyprzedmiotowa, uwagi, wnioski • pedagogizacja rodziców – „Jak skutecznie i dobrze się uczyć?” • zapoznanie dzieci z mnemotechnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele • wychowawcy • pedagog • psycholog • pedagog specjalny
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy uczniów	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce • praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego – zajęcia „Nowy próg edukacyjny” 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • pedagog • psycholog • pedagog specjalny
Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na	<ul style="list-style-type: none"> • działalność charytatywna koła Caritas • pogadanki z wychowawcami • działalność wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • opiekun koła Caritas • pedagog • psycholog

poszanowaniu osoby ludzkiej	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia o tolerancji w klasie 6 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagog specjalny
Kształtowanie u uczniów zasad kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> • dbałość o kulturę języka poprzez pogadanki, zajęcia z pedagogiem, konkursy • Dzień Życzliwości • Propagowanie używania zwrotów grzecznościowych • Akcja „Stop wulgaryzmem!” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Pedagog • Psycholog • Pedagog specjalny
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych – rok 2024 rokiem rodziny Ulmów	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje historii, języka polskiego • lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu • świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych • akademia z okazji 84 rocznicy wybuchu II wojny światowej • wycieczka do Oświęcimia klasy 7 • wystawa tematyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele humaniści • wychowawcy
Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej	<ul style="list-style-type: none"> • udział w świętach patriotycznych, narodowych • wycieczki • obchody Dnia Patrona • zajęcia edukacji patriotycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciel historii • nauczyciele • wychowawcy
Budzenie dumy z osiągnięć wybitnych Polaków – polscy olimpijczycy	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentowanie osiągnięć polskich sportowców 	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki • rajdy • tematyczne lekcje wychowawcze 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • opiekunowie Izby Pamięci

	<ul style="list-style-type: none"> • działalność Izby Regionalnej 	
<p>Poznanie dorobku kulturowego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze i przedmiotowe poświęcone tej tematyce • lekcje o stereotypach 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • psycholog
<p>Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję</p>	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego • lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce • Jak radzić sobie ze złością? – zajęcia o emocjach • zajęcia dotyczące niepełnosprawności, uwrażliwienie na specyfikę zachowywania się osób niepełnosprawnych – dzień autyzmu, zespołu Downa • pedagogizacja rodziców – „Agresja – jej przejawy i zapobieganie” • gazetka tematyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagog • wychowawcy klas • pedagog specjalny • psycholog
<p>Promowanie zdrowego stylu życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dzień sportu • zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka • akcja „Zdrowy człowiek – aktywny człowiek” • pogadanki • spotkanie z rehabilitantem, pielęgniarką gminną lub innym specjalistą • zajęcia „Bezpieczny internet” 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele W-f • nauczyciel biologii • wychowawcy klas • nauczyciele • psycholog

	<ul style="list-style-type: none"> • filmy edukacyjne 	
Profilaktyka uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki tematyczne • warsztaty • ankiety 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • pedagog • psycholog • pedagog specjalny
Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	<ul style="list-style-type: none"> • omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych • lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce • apele • działalność samorządu uczniowskiego • Kodeks Ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • dyrektor • opiekunowie SU
Uczenie działania zespołowego, tworzenie klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów; uczenie zasad samorządności i demokracji	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania • wybory do samorządu uczniowskiego • wyboru do samorządów klasowych • bieżąca kontrola działalności samorządów • wybór opiekunów samorządu uczniowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagog • nauczyciel historii • wychowawcy • opiekunowie samorządu uczniowskiego
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego, kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje poświęcone tej tematyce • Udział w akcji „Sprzątanie Świata” 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele biologii, geografii, przyrody,

	<ul style="list-style-type: none"> • Akademia z okazji dnia Ziemi • Udział w akcjach charytatywnych • Wycieczki krajoznawcze, rajdy • pogadanki na godzinach wychowawczych • segregacje śmieci i odpadów • dokarmianie ptaków i zwierząt zimą • dbanie o teren wokół szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy
Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych, zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> • analiza frekwencji uczniów • systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów • wywiadowki • indywidualne spotkania z rodzicami • pomoc psychologiczno-pedagogiczna • godzina dostępności nauczyciela • strona internetowa szkoły • dziennik elektroniczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • dyrektor • pedagog • psycholog
Nauka nabywania świadomości własnych wad i zalet, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce • konsultacje pedagogiczne i psychologiczne • program „Opanuj się” 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • pedagog • psycholog
Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych emocji, a także rozwiązywania problemów bez użycia siły	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce • warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • psycholog • pedagog

		<ul style="list-style-type: none"> • pedagog specjalny
Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga • „skrzynka pytań i odpowiedzi” 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Pedagog • psycholog
Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne rozmowy wspierające z uczniami, rodzicami • ustalenie zakresu dalszych działań • dalsze postępowanie według ustaleń • współpraca z PPP i innymi specjalistami • pogadanki, lekcje na temat radzenia sobie ze stresem • opracowanie banku pomysłów na stres 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • pedagog • psycholog
Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w szkole i w rodzinie , poczucia wspólnoty, integracja	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty • imprezy klasowe, szkolne, lokalne • zajęcia z pomocy PP • wycieczki, rajdy 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele • pedagog • psycholog
Wdrażanie treści kształcenia z zakresu bezpieczeństwa państwa, organizacji działań ratowniczych, edukacji zdrowotnej i pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki z przedstawicielami instytucji państwowych: Policja Straż Pożarna • przeprowadzenie akcji służącej bezpieczeństwu (ewakuacja) 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • dyrektor • nauczyciel techniki

	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja programu „Droga i ja” • udział w konkursach • pogadanki o zasadach bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły • zapoznanie z przepisami ruchu drogowego, egzamin na kartę rowerową • zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy 	
--	---	--

VI. EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo-Profilaktycznego klas;
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez pedagoga szkolnego na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów;
- sprawozdanie z działań realizowanych przez pedagoga specjalnego i innych specjalistów
- analiza dokumentów;
- obserwacje;
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.